

(První část reportáže z Vánočních prázdnin v Telči)

Když jsem se v úterý 27. prosince 2005 ploužil po zledovatělé zkratce z Pelhřimova do Telče, připadalo mi těch pět měsíců, které uběhly od festivalu [Prázdniny v Telči](#), jako chvíle. Kdo jednou okusil atmosféru letního nebo zimního hudebního festivalu v tomhle jednom z nejkrásnějších měst světa, ten se do něj stále vrací.

Pozdní podzim a zima jsou v Telči synonymem prázdného náměstí. Jen skupina japonských turistů na chvíli zaplnila restauraci u Zachariáše z Hradce a v mé oblíbené kavárně jsem seděl a povídal si s paní majitelkou sám. Život ve městě uznaném UNESCO jako klenot mezi městy má i svou druhou stranu.

Po páté odpolední jsem si podal ruku s Milanem Kolářem - Medvědem a za chvíli i Lubošem Stráníkem a jeho ženou Veronikou. Sedmiletý jezevčík Bobíček se pozdravil s Medvědovou kokršpanělkou Lucinkou a pomalu začali přicházet první diváci prvního večera.

Dorazil i kamarád Péťa Cihelka doprovázený rodiči. Péťa zavtipkoval, že se nemusí starat o židli v sále, protože si svůj invalidní vozík vozí stále s sebou. A tak v aule Masarykovy univerzity, jak se oficiálně nazývá příjemný sklepní klub, kde se dobře hraje, jamuje i pije, pomalu začal první z pěti večerů. Před koncertem byl promítán sedm let starý záznam z vánočního

Anička Jablkoňová Duchaňová

foto: Tomáš Pohl ©

koncertu kapely Čechomor. Kapela hrála jen ve třech, ve složení Karel Holas, Franta Černý a Radek Pobořil, a hrála akusticky v justičním sále pro lidi sedící i na zemi. Medvěd mi řekl, že tento retro nebude jediný.

Mezitím dorazil i Míra Ošanec a tak první vystoupení mohlo začít. Co říci ke kapele, o které bylo hodně napsáno? Přiznám se, že příliš nemiluji kapely hrající nikoliv vlastní repertoár. I zde je však třeba odlišovat. Jsou kapely v podstatě doslova kopírující jinou slavnou kapelu, jsou jiné, které kompilují cizí peří s cílem vydělat peníze. Hlavní ke spojení Luboše Stráníka, Míry Ošance a Veroniky Stráníkové je především trojice Peter, Paul and Mary. Tato slavná americká trojice, které přes poměrně vysoký věk dodnes koncertuje, rovněž zpívala z velké části převzatý repertoár. Jenže najednou jsme slyšeli jiného Boba Dylana nebo jiného Johna Denvera. **Stráníci**

zpívají s českými texty. Přebásnit například básníka Boba Dylana do češtiny, zachovat ducha básně a současně otrocky nenuťit divákům a čtenářům americké realie, to je nadlidský úkol. Navíc je většina písní z repertoár Petera, Paula and Mary nadzemsky líbivá a je třeba se poprat s tím, že stačí to do diváků "pustit", oni zaloví kapesníky a vše bude stále jako o Vánocích. Jenže Stráníci a Míra Ošanec mají nadhled a smysl pro realitu. Asi proto je tak rád poslouchám. Ten večer, lépe řečeno jeho první část, se povedly. Míra Ošanec naznačil, že Stráníci chystají v roce 2006 novou desku, takže je na co se těšit.

Psát něco nového o českobudějovických **Nezmarech** je ještě těžší než psát o Stránících. Nezmaři obsadili malícké pódium jako druží a ten večer jako poslední kapela. Ostříhaný Tonda Hlaváč, zářící Šárka Benetková s melírem v krátkém účesu, Pavel Jim Drengubák ve svetru od Ježíška a kapelník Pavel Zajíc doprovázený svou ženou Míšou. Jim pozdravil Pepu Čecha, rodáka ze Slaného, již delší čas žijícího Lucembursku. Pepa Čech to tedy měl ze všech diváků nejdál a přijel natočit vánoční repertoár Nezmarů. Jim ale oznámil, že je po Vánocích a je mu tedy líto. Potom Jim uraženě sundal vánoční svetr, neboť ho nikdo neobdivoval. Odložil ho, ale naneštěstí do mezery v pódium, takže svetr zapadl a zapadal prachem. Při vokálech Nezmarů jsem si uvědomil, kolik mladých začínajících kapel má Nezmary za vzor a občas se je snaží i napodobit. Jenže nápodoba, byť často i dobrá, zůstává jen kopií. Nezmarům to stále moc dobře ladí. Jako vždy zněly "stálice" jako Řeka, jejíž absenci by Šárce Benetkové její ctitelé neodpustili a dnes už známé pecky z posledního alba

Než tóny doznějí

. Nakonec došlo na koledy zpívané všemi diváky. Jim totiž slíbil těm divákům, kteří zazpívají, že je Pepa Čech povozí v Lucembursku svým taxíkem. Pepa Čech se ale přesto tvářil za kamerou spokojeně. V přídávku dal Pavel Zajíc kdysi oblíbenou píseň Jaromíra Vomáčky

Vánoce, vánoce přicházejí

. To by ale nebyl Zajda, aby text nepřizpůsobil časově, neboť píseň je o čase budoucím a v době uměleckého výkonu kapelník Nezmarů už bylo. Zejména se mi líbil verš: Jednou
v roce na Vánoce strejda housle popadnul, jeho vinou se z nich linuly tóny záhadnul

. Odchodem Nezmarů z jeviště večer nekončil. Lubošova a Zajdova kytara se dobře rozuměly a tak se krásně jamovalo.

Probuzení do rána 28.prosince bylo probuzením do kýče. Z nebe se na zasněžené náměstí sypal další a další sníh a podle předpovědí vydrží až do Nového roku. Sníh leží všude a tak

jsem se po zasněžené silnici doploužil do Mrákotína, kde jsem v hospodě Na Kovárně při obědě potvrdil přísloví o očích, které by jedly, ale tři dny vánočního požívání či spíše požívání cukroví bránily sníst celou porci. Opět jsem s přesvědčil, že nejlépe je pozorovat zimní přírodu s přívaly sněhu z okna vytopeného pokoje.

Jenže se blížil druhý večer festivalu a tak jsem s vydal podruhé do auly Masarykovy univerzity. Na vysvětlenou uvádím, že v Telči není samostatná

Martina Trchová a Karolína Skalníková

foto: Tomáš Pohl ©

univerzita, ale od října loňského roku zde má Masarykova univerzita v Brně svou pobočku. Na akademické půdě či spíše na akademickém pódiu právě zkoušely Martina Trchová a Karolína Skalníková, první účinkující večera. Před zahájením koncertu promítal Vojta Kolář, který se po letním extempore vrátil k přirozené barvě vlasů, fotky z léta. I to jsou chvíle, na které se těším. Vojta Kolář je velmi dobrý fotograf a tak se aspoň na chvíli oživí hezké letní chvíle Prázdnin v Telči.

Vystoupení **Martiny Trchové** a **Karolíny Skalníkové** s kapelou Jen tak v Malostranské Besedě jsem bohužel neviděl. A tak jsem se těšil na spojení hudby Martina Mráze a obou děvčat. Krom Martina Mráze, které ten večer hrál na basovou kytaru a klávesy, seděl za bicími Ondřej Kout a občas vypomáhal na kytaru i Jan Matěj Rak. Martin Mráz měl a ještě má problémy s loktem, takže jeho hraní, krom toho, že bylo statečným činem, bylo přizpůsobeno daným možnostem. Je dobré (nechci psát skvělé nebo krásné?) slyšet některou píseň v mnoha podobách. Písně Martiny Trchové znám prakticky od jejich zrodu, kdy Martina v Akcentu vždy překvapila něčím novým. Písně zněly buď jen s Martininou kytarou nebo z doprovodu flétny Karolíny Skalníkové. Občas jsem je slýchal i s přispěním občasných hostů, nejvíce snad za doprovodu kytary Jana Matěje Raka. Deska

Čerstvě natřeno

i živý koncert za doprovodu členů kapely Koa mě přesvědčily o tom, jak jsou písně povedené. Večer v Telči mě o tom přesvědčil znovu. Martina měla trochu trému, ale sklenička whisky a podpora kamarádů na jevišti trému zneviditelněly. Citlivě hrané bicí Ondřeje Kouta, nenápadně dobrá basová kytara Martina Mráze a jako vždy prsty kouzelníka Jana Matěje Raka daly písničkám hraným v této sestavě opět trochu jinou podobu a rozměr. Jen si myslím, že pro Martinu bude občas trošku těžké se vracet "jenom" k sólovému hraní. U příležitosti (to je strašná fráze) koncertu Martiny Trchové bych chtěl věnovat více pozornosti Karolíně Skalníkové.

U každé umělecké dvojice musí být základem vztah dvou lidí. Říká se, že ženy na sebe více žárlí, více se pomlouvají než muži. Asi proto je více slavných mužských dvojic nebo slavných párů, než dvojic dívčích. Martinu Trchovou a Karolínu Skalníkovou berou diváci do jisté míry jako celek. Jenže stejně jako ve sportu jsou hráči, kteří skórují a ti druzí, kteří na góly přihrávají. Jak to tak bývá, diváci více skandují autorům vítězných branek než těm, bez nichž by vítězství rovněž nebylo. O to více je třeba si těchto "nahrávačů" vážit. Krom toho, že Karolína Skalníková dokončuje studium na vysoké škole, na níž bych studium díky svému odporu k matematice zakončil v prvním ročníku, zpívá sólově v kapele Sekvoj a pracuje. Stíhá toho tedy hodně. Setkání s Martinou Trchovou беру jako osudový okamžik v životě Karolíny Skalníkové a jestli se někdy bude psát životopis slavné zpěvačky Martiny Trchové, bude v ní mít Karolína čestnou kapitolu. Bez ohledu na "přeskvělování" ve folku, se nebojím říci, že v případě Karolíny Skalníkové slova skromnost, obětavost a kamarádství neduní frázemi.

Po krátké pauze, v níž Medvěd doporučil káféčko, čaj, záchod a jiné druhy úlevy, vystoupila pražská kapela **Jablkoň**. Není to tak dávno, co jsem koncert Jablkoně navštívil a napsal o koncertu pár řádek. Potvrdil jsem si znovu, že Jablkoň není masová záležitost. Ten večer ve srovnání s nezmarovských úterním koncertem nebylo nabito, ale míra potlesku a sborový zpěv některých refrénů svědčilo o publiku, které vážilo cestu přes závěje za svou kapelou. Jablkoně je z desky jen polovina, protože Jablkoň je třeba i vidět. Nejde jen o vidění majestátní postavy kapelníka Michala Němce chodícího v podobě pantatínka dirigenta po jevišti, ale o celkový kontakt kapely. Jablkoň je hudební a cítím, že i lidsky sehraná parta, kdy to kapelník "završí". Podařilo se mi odkrýt "tajemství" zpěvačky a saxofonistky Aničky, představované jako Jablkoňová. Anička Jablkoňová, vlastním jménem Duchaňová je vystudovaná herečka, která krom houslí chodila i "do saxofonu". Anička potkala Jablkoň, když Michal Němec psal hudbu po divadlo a slovo dalo slovo. Každopádně si při písni Kdopak nám zazpívá rozpouští vlasy nejen Michal Němec. Jinak ten večer od obou kapel zněly písně, které známe a které máme rádi. Poslední zněla v přídávku *Bláznivá* a k lítosti publika nezněl příběh o tetě a huse.

Ve čtvrtek 29. prosince svítlo krásně slunce na mráz. Pomocí lopaty jsem objevil své auto a pak koupil MF Dnes s přílohou obsahující zajímavý rozhovor s Jaromírem Nohavicou. Při pokusu dát si před Novým rokem přistříhnout vousy jsem zjistil, že v Telči je registrováno 32 kadeřnic, ale odborník či odbornice na vousy ani jeden či ani jedna. Ale dost malicherných

Kateřina Křížová

foto: Tomáš Pohl ©

bulvárních novinek. Před koncertem jsem potkal Františka Linhárka, který zde každý rok slaví své narozeniny. Letos to jsou skoro kulaté a příští rok to budou stejné kulatiny, jaké o něco dříve slaví Pavel Lohonka Žalman.

Plejádu folkových pejsků doplnil dalmatin Bard, pátý člen kapely Žalman a spol. Plejádu půvabných divaček doplnila Ajka Troníčková, ale sama a bez Pout. Ajka měla ten dobrý nápad, že mě požádala o podržení místa vedle mě. Ve stejné řadě seděly dvě dívky - Olina a Katka z Prahy. Širší čtenářská obec zná obě jako vítězky bleskovky o vstupenky na FOLKomín. Vedle shora uvedeného "plejádování" jmen bych málem vynechal zvukaře Luboše Novotného, který ve své typické kšiltovce každý rok zvučí Kocouří scénu a celé Vánoční prázdniny. Jako vždy dělá Luboš Novotný svou práci dobře.

Medvědova dramaturgie přidala k Žalmanově A spolu **Katku Křížovou** z Českých Budějovic, kterou na kytaru doprovázel

Honza Franc

provázený svou ženou a pětiletým Honzíkem. Katku Křížovou jsem živě viděl a slyšel poprvé. Posluchači jihočeských rádií ale znají Katku například z Eldorádia, kde pod jménem Schusterová hlásí zprávy. Vedle toho je Katka autorkou několika knih a píše poezii. Před několika léty se Katka dala dohromady s Honzou Francem, jemuž se rozpadala kapela. Katka mi řekla, že písně vznikají přímo na její texty. Honza Franc vezme text a melodie vzniká prakticky při čtení. Písně Katky Křížové se pohybují na půdě šansonu a Katka má cit pro džez. Kdybych si mohl přát, přidal bych jemné bicí a kontrabas. Ale i tak je z obou cítit radost z hraní a zpěvu. Katka Křížová je nepřehlédnutelná žena s výraznými očima. Temperamentní Katčin slovní projev odlehčuje většinu vážných témat. Katka je zkrátka dospělá ženská s nadhledem a se smyslem pro humor.

Hvězdou večera byl **Žalmanův A spol.** Legendy stále táhnou diváky a tak Medvěd nestačil přistavovat židle, ale nakonec sál všechny zájemce pojal do svých útrob (zase fráze jako hrom). Repertoár kapely není třeba podrobněji popisovat. Jako vždy nejvíc táhly staré dobrý pecky, ale v únoru příštího roku začíná jubilující Pavel Žalman Lohonka natáčet další desku. V předávku zazněla novinka z pera (to slovo padalo ten večer mnohokrát za veselého smíchu publika) Hughesa Aufraye s textem Pepsona Snětivého. No, necháme se překvapit a ani legenda nesmí zahálet. Žalman řekl, že příští rok je šťastný, protože osmička jako součet dvojky a šestky znamená Jupitera a ten je štěstím. Jen nevím, jak se Jupiter snese s Marťany předvídanými z míst nejvyšších. Třetí hezký večer byl zakončen tradičně písní

Nezacházej slunce